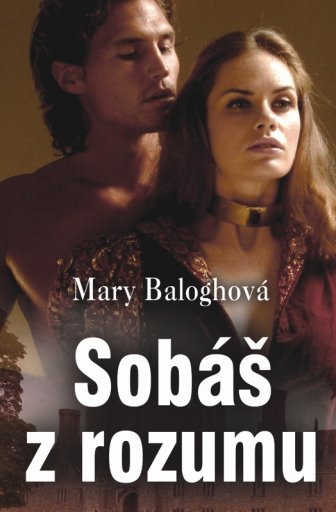

Mary Baloghová

Sobáš z rozumu

Mary Baloghová

Sobáš z rozumu

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Anna Blahová
Vytlačila Neografia, a. s., Martin

Z anglického originálu Mary Balogh: The Arrangement,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Dell,
an imprint of The Random House Publishing Group,
a division of Random House, Inc., New York 2013,
preložila Tamara Chovanová.

*Tento príbeh je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom
autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť
so skutočnými miestami, udalosťami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.*

By arrangement with MARIA CARVAINIS AGENCY, INC. and PRAVA I PREVODI.
Translated from the English THE ARRANGEMENT.
First published in the United States by Dell, New York.

Copyright © 2013 by Mary Balogh
All rights reserved
Translation © Tamara Chovanová 2014
Cover Design © Peter Brunovský 2014
Cover Photo © Franco Accornero LLC
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2014

ISBN 978-80-220-1800-5

KEĎ ZAČALO BYŤ VINCENTOVI HUNTOVI, vikomtovi Darleighovi, jasné, že ak do konca jari zostane doma, ešte pred začiatkom leta bude bezpochyby zasnúbený a možno aj ženatý, radšej utiekol. Dosť smiešne, že uteká z domu, keďže ten dom vlastnil a mal takmer dvadsaťštyri rokov, ale on jednoducho zdupkal.

Vzal si so sebou komorníka Martina Fiska, cestovný koč s konským záprahom, truhlicu s oblečením aj inými potrebnými vecami, aby mu vydržali na jeden-dva mesiace, možno aj na šesť. Ani sám nevedel, ako dlho bude preč. Po krátkom zaváhaní vzal so sebou aj husle. Jeho priatelia si ho pre ne radi doberali a predstierali zdesenie, vždy keď si ich strčil pod bradu, ale jemu sa zdalo, že hrá celkom znesiteľne. A čo bolo dôležitejšie, rád na nich hral. Upokojovalo ho to, hoci svojim priateľom sa s tým nikdy nezdôveril. Flavian by bezpochyby poznamenal, že vydáva zvuky, ako keď mačky privrznú chvost.

Najväčší problém pri pobyte doma bol v tom, že mal priveľa ženských príbuzných, navyše nemal v rodine dosť mužov – a už vôbec nie takých, ktorí by si vedeli presadiť svoj názor. Žila s ním jeho stará matka aj matka, a hoci jeho tri sestry už boli vydaté a mali vlastný domov aj rodinu, až priveľmi často prichádzali na návštevu a zakaždým sa zdržali dosť dlho. Neprešiel mesiac, aby niektorá z nich neprikvitla na pár dní, na týždeň alebo aj na dlhšie. Ak jeho švagrovia aj prišli s manželkami – naozaj nechodili často –,

taktne sa vyhýbali jeho záležitostiam a dovolili ženám, aby sa mu starali do života, hoci do svojho života im nedovolili zasahovať.

Vincent neochotne pripúšťal, že aj za normálnych okolností by to bolo pochopiteľné. Koniec koncov bol jediný vnuk, syn a brat – ešte k tomu mladší brat –, a preto ho bolo treba chrániť, starať sa oňho a plánovať mu život. Titul a majetok zdedil len pred štyrmi rokmi ako devätnásťročný po robustnom strýkovi, ktorý v čase skonu dovŕšil len štyridsaťšesť rokov a mal rovnako robustného syna, ako bol sám. Obaja zomreli násilnou smrťou. Život je krehký a dedičstvo takisto, ako neraz poznamenali jeho ženské príbuzné. Preto sa patrilo, aby tak rýchlo, ako je to v ľudských schopnostiach, pribudol do jeho detskej izby dedič aj zopár jeho náhradníkov. Nikto si nevšimol, že je ešte vždy veľmi mladý, a keby to záviselo od neho, o manželstve by vôbec neuvažoval.

Lenže okolnosti neboli normálne a príbuzné okolo neho kvokali ako kvočky. Matka sa presťahovala do Middlebury Parku v Gloucestershire skôr ako on a pripravila panstvo preňho. Jeho stará matka z matkinej strany opustila prenajatý dom v Bathe a pripojila sa k dcére. Len čo sa pred tromi rokmi do domu nasťahoval aj on, sestry zrazu ako-by zistili, že Middlebury je najúžasnejšie miesto na svete. A všetky ho ubezpečovali, že o manželov sa nemusí obávať, vôbec sa necítia zanedbávaní. Vraj to *chápú*. To slovo vždy vyslovili s tichou úctou.

V skutočnosti sa s ním všetky rozprávali viac-menej rovnako, akoby bol vzácn, ale duševne zaostalé dieťa.

Tento rok začali pichľavo nadnášať tému manželstva. Teda jeho manželstva. Odhliadnuc od toho, že treba splodiť dediča, manželstvo mu prinesie útechu, spoločnosť a iné výhody s tým spojené – tak sa kolektívne dohodli. V manželstve bude môcť oddychovať a nerobiť si nijaké obavy. Jeho stará matka sa bude môcť vrátiť do Bathu, kto-

rý jej chýbal. Nebude ťažké nájsť dámu, ktorá bude ochotná vydať sa zaňho, a to veľmi dychtivo. Nesmie si myslieť, že s tým budú problémy. Koniec koncov má titul aj bohatstvo. Je mladý, pekný, šarmantný a na svete je veľa žien, ktoré budú mať preňho pochopenie a rady sa zaňho vydajú. Budú ho ľúbiť kvôli nemu samému, naučia sa to. Aspoň tá, ktorú si vyberie, sa to určite naučí. Samozrejme, príbuzné boli pripravené pri výbere pomôcť. O tom vraj netreba diskutovať, no diskutovali o tom.

Kampaň sa spustila na Veľkú noc, keď sa v Middlebury zišla celá rodina vrátane manželov jeho sestier a ich potomstva. Vincent sa práve vrátil z Penderis Hallu v Cornwall, vidieckeho sídla vojvodu Stanbrooka, kde každý rok strávil pár týždňov s priateľmi z takzvaného Klubu tých, čo prežili, teda účastníkov napoleonských vojen, a teraz bol trochu sklúčený, ako vždy keď sa rozlúčil s priateľmi, ktorých mal najradšej na svete. Nechal ženy, nech si hovoria, čo chcú, nevšímal si ich a ani mu nenapadlo dupnúť si nohou.

Ukázalo sa však, že urobil chybu.

Mesiace po Veľkej noci sa jeho sestry a švagrovia, netere a synovci vrátili v plnej sile a o deň-dva sa prihrnuli hostia. Do leta bolo ešte ďaleko, veru zvláštny čas na rodinné stretnutie, keď v Londýne je spoločenská sezóna v plnom prúde. Vincent však veľmi rýchlo zistil, že to nebude nijaký veľkolepý večierok, lebo jedinými hosťami okrem jeho najbližších príbuzných boli pán Geoffrey Dean, syn najlepšej priateľky starej matky z Bathu, jeho manželka a ich tri dcéry. Ich dvaja synovia boli na štúdiách, dve z tých troch dcér boli ešte školáčky a prišli s nimi aj ich guvernantky. Ale najstaršia, slečna Philippa Deanová, mala už takmer devätnásť rokov, len pred pár týždňami sa klaňala kráľovnej a na svojom debutantskom bále tancovala každé kolo. Veľmi úspešný vstup do vyššej spoločnosti!

No keď pani Deanová opisovala počas podávania čaju

krátko po ich príchode do Middlebury Parku spoločenský triumf svojej dcéry, náhlivo dodala, že nemohli odolať ponuke stráviť pár týždňov na vidieku so starými známymi.

So starými známymi?

Pre Vincenta bola situácia veľmi rýchlo bolestne priehľadná, no nikto sa neobťažoval, aby mu to vysvetlil. Slečna Philippa Deanová číha na manžela a čaká na najlepšiu ponuku. Mladšie sestry pomaly dospievali a dvaja bratia zrejme budú chcieť pokračovať v štúdiách na univerzite. Zdalo sa mu nepravdepodobné, že by Deanovci boli záväratne bohatí. Teda prišli s jasným vedomím, že v Middlebury je naporúdzí nádejný manžel a ona sa vráti do Londýna s veľkou novinou – zasnúbila sa ani nie mesiac po svojom debute. Bude to veľký úspech, najmä ak sa jej podarí získať manžela, ktorý je nielen bohatý, ale aj titulovaný.

A len tak mimochodom aj slepý.

Jeho matka mu oznámila, že slečna Deanová je výnimočne krásna, štíhla blondínka so zelenými očami. Niežeby mu záležalo na jej výzore. Ale zdalo sa, že je to milé a prívetivé dievča.

Okrem toho pri rozhovore so všetkými okrem neho pôsobila veľmi rozumne. Počas ďalších dní sa však často zhovárala aj s ním. Všetky ženy v dome s výnimkou Vincentových troch malých neterí robili, čo bolo v ich silách, aby ich dvoch dali nejako dokopy, chvíľu zostali s nimi a potom ich nechali samých. To videl aj slepý.

Rozprávala sa s ním o banálnostiach jemným, trochu ustráchaným hlasom, akoby stála pri lôžku pacienta na pokraji smrti. Vždy keď sa Vincent pokúšal zvrtnúť reč na nejakú konkrétnejšiu tému, aby zistil, aké má záujmy, názory a intelekt, zakaždým až absurdne oduševnene súhlasila so všetkým, čo povedal.

„Dospel som k záveru,“ nadhodil raz popoludní, keď spolu sedeli v záhrade pred domom, hoci fúkal dosť silný vietor, „že vedecký svet sa sprisahal proti radovým obča-

nom a už celé storočia sa nás pokúša presvedčiť, že Zem je guľatá. Samozrejme, že je plochá ako placka, však, slečna Deanová? To vidí aj hlupák. Keby človek prišiel na kraj sveta, spadol by a nikdy viac by o ňom nik nepočul. Čo myslíte?“

Bolo to od neho nepekné. Dokonca dosť protivné.

Chvíľu mlčala a on jej v duchu držal palce, aby mu protirečila. Alebo ho vysmiala. Alebo aby mu vynadala do hlupákov. Keď znova prehovorila, jej hlas znel jemnejšie než kedy predtým.

„Som si istá, že máte pravdu, mylord,“ povedala.

Takmer zvolal: „Nezmysel!“ Ale neurobil to. Nechcel byť ešte aj krutý. Len sa usmial a hanbil sa za seba, tak začal hovoriť o silnom vetre.

A vtedy pocítil na ramene jej prsty a do nosa mu udrela kvetinová vôňa jej parfumu, čo svedčilo o tom, že sa naklonila bližšie a znova prehovorila tým milým, zatajeným hlasom.

„Viete, lord Darleigh,“ začala, „vôbec mi neprekáža, že sme prišli sem, hoci som sa celú večnosť tešila na svoju prvú spoločenskú sezónu v Londýne a v živote som nebola taká šťastná ako v ten večer, keď som debutovala. Ale viem dosť o živote, aby som pochopila, že tu nie som len pre radosť. Mamička a otecko mi vysvetlili, aká veľká príležitosť je toto pozvanie nielen pre mňa, ale aj pre moje sestry a bratov. Neprekázalo mi, že sem ideme... naozaj. Vlastne som prišla rada. *Chápem to a ani trochu mi to neprekáža.*“

Prstami mu stisla rameno, potom ho pustila.

„Možno sa vám zdám veľmi priama,“ dodala, „hoci väčšinou nebývam taká otvorená. Len som chcela, aby ste vedeli, že mi to neprekáža. Možno sa bojíte, že som konala proti svojej vôli.“

Bol to jeden z najtrápnejších okamihov vo Vincentovom živote, jej reči ho privádzali do neznesiteľnej zúrivosti. Niežeby zúril na tú chuderu. Zúril na jej rodičov aj na svo-

ju matku a starú matku, aj na sestry. Bolo mu jasné, že slečnu Deanovú sem neprivedli preto, lebo bola mladá dáma súca na vydaj, s ktorou by sa mohol zoznámiť, a keby sa jeden druhému zapáčili, mohli by v budúcnosti pokračovať v známosti a prehlbovať vzťahy. Nie, priviedli ju s očakávaním, že prv než odíde, Vincent ju požiada o ruku. Jej rodičia by ju vedeli aj donútiť, aby sa zaňho vydala, ale zdalo sa, že je to poslušná dcéra a chápe zodpovednosť najstaršej dcéry. Vydá sa zaňho, hoci je slepý.

Celkom jasne jej to prekážalo.

Hneval sa na svoju matku a sestry, že podľa nich je vedľajším účinkom slepoty duševná obmedzenosť. Vedel, že chcú, aby sa čím skôr oženil. Vedel, že mu budú dohadzovať nádejné nevesty. Akurát netušil, že mu samy vyberú nevestu bez jediného slova a prakticky ho budú nútiť, aby sa zmieril s ich výberom – ešte k tomu v jeho vlastnom dome.

Zrazu si uvedomil, že jeho dom nie je jeho domov – prišlo to ako zjavenie. Nikdy to nebol jeho domov. V budúcnosti by mal preskúmať, či je to vina. Bol náchylný zvažovať vinu na príbuzných, ale... Hm, musí si to nechať uležať v hlave.

Mal však nepríjemné podozrenie, že ak nie je pánom vo svojom dome, asi je to jeho chyba.

No momentálne bol v trápnej situácii. K slečne Deanovej necítil ani štipku náklonnosti, hoci veril, že za iných okolností by sa mu možno páčila. Určite ani ona k nemu nič necíti, možno iba povinnosť vydať sa zaňho. Nie, nemôže dopustiť, aby niekto ich dvoch donútil urobiť čosi, čo ani jeden z nich nechce.

Len čo sa vrátili dnu – slečna Deanová ho chytila pod pazuchu, potom ho jemne, ale rázne viedla, hoci mal so sebou paličku a cestu poznal aj bez cudzej pomoci –, Vincent šiel do svojej súkromnej obývačky – bolo to jediné miesto v celom dome, kde si mohol byť istý, že bude sám sebou – a zavolať si Martina Fiska.

„Odchádzame,“ vyhlásil náhle.

„Naozaj, pane?“ zatiahol Martin radostne. „A aké oblečenie budete potrebovať na tú príležitosť?“

„Budem potrebovať všetko, čo sa zmestí do truhlice, ktorú si beriem do Penderrisu,“ vysvetlil Vincent. „Určite aj sám budeš vedieť, čo budeš potrebovať ty.“ Nato Vincent ešte čosi zahundral a nastalo ticho.

„Dnes som akýsi nechápavý,“ poznamenal Martin. „Asi by ste mi to mali objasniť.“

„Odchádzame,“ vyhlásil Vincent. „Chcem odísť čo najďalej od Middlebury bez rizika, že po nás vyhlásia pátranie. Chcem sa vypariť... ubziknúť... zbabelo zdúchnuť.“

„Tá dáma vám nesedí, však?“ spýtal sa Martin.

No toto! Ešte aj Martin vie, prečo sem to dievča priviedli.

„Nesedí mi ako manželka,“ odvetil Vincent. „Lepšie povedané, moja manželka. Bože dobrý, Martin, veď ja sa ani nechcem ženiť. Ešte nie. A ak – a keď – sa budem chcieť oženiť, vyberiem si dámu sám. A veľmi starostlivo. Dám si záležať, aby neprijala moju žiadosť o ruku len preto, lebo *to chápe a nebude jej to prekážať.*“

„Hmm,“ zamrmlal Martin. „Teda to povedala?“

„Veľmi spôsobilne,“ vzdychol Vincent. „V skutočnosti je to jemné dievča. Je pripravené obetovať sa v mene rodiny.“

„A my utekáme kam?“ chcel vedieť Martin.

„Kamkoľvek na svete, len nech nemusím byť tu,“ vyhlásil Vincent. „Mohli by sme odísť ešte dnes? Tak, aby o tom nikto nevedel?“

„Vyrástol som ako syn kováča,“ pripomenul mu Martin. „Určite dokážem zapriať kone tak, aby som beznádejne nepomotal opraty. Ale možno to ani nebudem musieť riskovať, zrejme chcete, aby nás viezol Handry, však? Prehodím s ním slovo. On vie držať jazyk za zubami. Tak teda – povedzme o druhej ráno? Vynesiem truhlicu a potom vás prídem obliecť. O tretej by sme mohli byť na ceste.“

„Výborne!“ zvolal Vincent.

Už mali kilometer cesty za sebou, keď Martin sediaci v koči oproti Vincentovi oznámil, že sú tri hodiny.

Vincent sa bránil pocitu previnenia – samozrejme, zozieral ho pocit viny a vnútorné výčitky, že je zbabelec, ani nehovoriac o tom, že je nehodný syn, brat a vnuk. A džen-tlmen. Ale čo mu iné zostávalo? Buď by sa oženil so slečnou Philippou Deanovou, alebo by ju verejne ponížil.

Ale neponíži ju aj tým, že utečie?

Ach!

Radšej si hovoril, že aj keď sa bude cítiť ponížená, určite sa jej nesmierne uľaví. Bol si tým istý.

Vybrali sa do jazernej oblasti a strávili tam tri blažené týždne. Je to vraj jedna z najkrajších častí Anglicka, hoci, samozrejme, slepý muž nemohol vidieť tú krásu. Aspoň nie všetku. Ale boli tam chodníčky, po ktorých sa mohli prechádzať, a mnohé viedli popri brehoch Windermerského jazera alebo niektorého menšieho jazierka. Mohli ložiť po kopcoch, pričom niektoré túry boli dosť namáhavé – ale odmenou im bol v tej výške svieži horský vzduch. Niekedy pršalo, inokedy svietilo slnko, raz bolo chladno, potom zas teplo, jednoducho typické anglické počasie. Člnkovali sa po jazere a vesloval Vincent, jazdili na koňoch – Martin vedľa neho, ale ani sa ho nedotkol. Dokonca si vychutnal aj nádherný cval po rovine – Martin ju predtým preskúmal a nenašiel nijaké nečakané hrbole ani výmole. V prírode sa podchvíľou ozýval vtáčí štebot, bzučanie hmyzu, bľačanie oviec a múkanie dobytky. Bolo tam cítiť množstvo vôní vidieka, predovšetkým kvitnúceho hlohu, a uvedomil si, že keď mu ešte slúžil zrak, vôbec si tie krásy prírody neuvedomoval. Niekedy len sedel v tráve a meditoval, alebo napínal štyri zmysly, ktoré mu zostali. Každý deň si posilňoval telo a cvičil, často vonku.

Bol tam pokoj.

Ale aj nepokoj.

Napísal dva listy domov – teda, v skutočnosti ich napísal Martin –, prvý list napísal dva dni po ich odchode, vysvetlil, že potrebuje byť istý čas sám a komorník sa oňho postará. Nevysvetlil, kde je ani kam sa chystá. Matke napísal, aby ho nečakala skôr ako o mesiac. V druhom liste všetko zopakoval a uistil matku, že je zdravý a šťastný.

Slečna Deanová s rodičmi a so sestrami sa pravdepodobne už vrátila do Londýna, aby si pred koncom sezóny našla iného vhodného manžela. Vincent dúfal, že si nájde niekoho, kto splní jej predstavy, a nevydá sa zaňho len z povinnosti.

Napokon sa rozhodol, že už sa môže vrátiť domov. Deanovci určite odišli a pravdepodobne aj jeho tri sestry. Otvorene sa porozpráva s matkou aj so starou matkou. Najvyšší čas! Ubezpečí ich, že je naozaj šťastný, keď s ním bývajú v Middlebury, lebo vie, že sa tam cítia príjemne a majú všetko pohodlie, ktoré potrebujú. Ale bude rovnako šťastný, ak sa rozhodnú presťahovať do Bathu. Musia sa rozhodnúť samy, no nemali by cítiť povinnosť zostať tam len kvôli nemu. Čo najtaktnejšie im vysvetlí, že ich nepotrebuje. Bude vedieť žiť aj sám. Martin aj ostatný personál sa postará o všetko, čo potrebuje. A ich pomoc pri hľadaní nevesty pokladá za zbytočnú. Vie, že chcú, aby sa mu žilo pohodlnejšie, ale nájde si manželku aj sám, keď to uzná za vhodné.

Nebude ľahké presvedčiť matku, aby sa zmierila s pravdou. Rozhodla sa zasvätiť svoj život vedeniu veľkého domu a statku a išlo jej to pozoruhodne dobre. Až pridobre. Keď sa rok po nej nasťahoval do Middlebury, cítil sa ako žiačik, ktorý sa vracia zo školy k svojej mamičke. A pretože matka sa cítila dobre v tej úlohe a pretože jeho nový domov a nový život ho miatli, priam zahlcovali, neusiloval sa od začiatku byť pánom domu.

Koniec koncov mal vtedy len dvadsať rokov. Uvažoval, že sa znova vyberie do Cornwallu a istý čas pobudne

v spoločnosti Georgea Crabba, vojvodu Stanbrooka. Už v marci tam strávil pár týždňov, tak ako každý rok od návratu z Pyrenejského polostrova po tom, čo v boji prišiel o zrak. George bol jeho najdrahší priateľ. Ale hoci nepochyboval, že vojvoda ho rád privíta a dovolí mu zostať vo svojom dome, keď chce, Vincent ho nemienil využívať ako citové barličky. Už nie. Tie dni dávno pominuli.

Roky závislosti boli preč. Načas dospieť, vziať kormidlo života do svojich rúk. Nebude to ľahké. Ale už dávno si uvedomil, že k svojej slepote musí pristupovať ako k bojovej úlohe, nie ako k postihnutiu. Len tak môže žiť naplno a šťastne.

Preto sa skôr či neskôr musí vrátiť do Middlebury a začne žiť tak, ako mal v úmysle. Stále sa však necítil na to pripravený. V jazernej oblasti veľa premýšľal, no mal by všetko ešte lepšie zvážiť, aby sa nevrátil domov a neupadol do starého spôsobu života, z ktorého sa už nikdy nevymotá.

Ale s jazernou oblasťou skončil. Začal byť nepokojný.

Kam inam pôjde, ak nechce ísť domov?

Odpoveď prišla prekvapujúco ľahko.

Samozrejme. Pôjde... domov.

V Middlebury Parku žil len posledné tri roky po tom, čo zdedil ten majestátny dom spolu s titulom, a prvý raz do toho veľkolepého sídla vkročil len pred tromi rokmi. Páčilo sa mu tam, bol rozhodnutý, že sa tam usadí a urobí z neho svoj domov. Zatiaľ to však ešte nebol jeho domov. Domov bol v Covington House, kde vyrástol, čo bolo oveľa skromnejšie obydlie, vlastne len dom na kraji dedinky Barton Coombs v Somersete.

Nebol tam už šesť rokov. Odvtedy, čo odišiel na Pyrenejský polostrov. A teraz pocítil nutkanie vrátiť sa tam, aj keď ten dom neuvidí. Strávil tam šťastné detstvo, hoci pred otcovou smrťou žili na hranici chudoby. Otec mu zomrel, keď mal Vincent pätnásť rokov.

„Ideme domov,“ oznámil raz ráno po raňajkách Martini. Počul, ako do okien chalúčky, ktorú si na mesiac prenajali na brehu jazera Windermere, šľahá dážd'. „Ale nie do Middlebury. Do Barton Coombs.“

„Mhmm,“ odvetil Martin nezáväzne, keď zbieral riad zo stola.

„Tešíš sa?“ spýtal sa Vincent.

Aj Martin pochádzal z Barton Coombs, otec tam bol miestny kováč. Chlapci chodili spolu do dedinskej školy, lebo peňazí na súkromnú školu nebolo, hoci Vincent bol urodzeného pôvodu. A kováč sa rozhodol, že jeho syn bude vedieť čítať a písať. Vincenta, tak ako jeho sestry, učil otec, dedinský učiteľ. Vincent a Martin sa často hrávali spolu. Väčšina miestnych detí sa s nimi hrávala bez ohľadu na spoločenské alebo finančné postavenie, vek či pohlavie. Prežil tam celkom idylické detstvo.

V čase, keď mal Vincent sedemnášť rokov, jeho zámožný strýko z matkinej strany sa vrátil z dlhodobého pobytu na Ďalekom východe a kúpil synovcovi vojenskú hodnosť. Keď sa Martin dopočul tú správu, prišiel do Covington Housu s klobúkom v rukách a spýtal sa, či môže ísť s Vincentom ako jeho vojenský sluha. Ale to postavenie netrvalo dlho, lebo Vincent hneď v prvej bitke prišiel o zrak. Martin pri ňom zostal ďalej ako jeho súkromný lokaj, a hoci v prvých rokoch mu Vincent nemohol platiť, Martin tvrdohlavo zotrval pri ňom.

„Mama sa poteší, keď ma uvidí,“ poznamenal Martin. „Aj otec, hoci určite bude hundrať do nákovy, že jeho jediný syn sa rozhodol stať panským sluhom.“

A tak sa vydali na cestu.

V posledný deň cestovali celú noc a utrmácaní dorazili do Covington Housu na svitaní – aspoň Martin mu tak povedal. Ale Vincent by to bol zistil aj sám, len čo koč zastal a otvorili sa dvere. Počul štebot vtákov tak jasne, ako ich

počuť len pred svitaním. Vzduch bol svieži, ako býva na sklonku noci pred začiatkom nového dňa.

Nebolo treba prísť potajomky, hoci Vincent by bol radšej, keby istý čas nikto nevedel, že je v Covington House. Nechcel sa stať atrakciou pre bývalých priateľov a susedov. Nechcel, aby chodili k jeho dverám, aby mu vzdali hold a pozerali sa, ako vyzerá slepec. A nechcel, aby niekto napísal jeho matke, lebo by tam určite dohrmela, aby naňho dozerala. Pravdepodobne tam aj tak nezostane dlho. Len potreboval trochu času, aby si usporiadal myšlienky.

Kľúč od domu vždy nechávali na rímse z vnútornej strany kôlne za domom. Vincent poslal kočiša Handryho, aby sa šiel pozrieť, či je stále tam. Ak nie, Martin bude musieť preliezť cez okno do vínnej pivnice. Vincent veľmi pochyboval, že za posledných šesť rokov si dal niekto tú námaľu a opravil závoru, keď ju nik neopravil za celé Vincentovo detstvo. V skutočnosti to v mladosti využíval na nočné eskapády aj neskoré návraty domov.

Handry sa vrátil s kľúčom v ruke. Je vraj trochu zhrdzaivený, ale vkľzol do zámky a škripavo sa v nej otočil. Dvere sa otvorili.

Vincent zistil, že dom nepáchne plesňou ani zatuchlinou. Upratovačky, ktoré platil, aby sem raz za dva týždne prišli, zrejme robia svoju prácu svedomito. V dome sa však vznášala nedefinovateľná vôňa a priviala mu spomienky na detstvo, na mamu a sestry v časoch, keď tu všetci žili. Dokonca aj slabé spomienky na otca. Zvláštne, kým tu žil, nikdy si neuvedomil tú vôňu – možno preto, lebo vtedy nepovažoval za potrebné vnímať vône.

S pomocou paličky habkal po hale. Starý dubový stôl ešte vždy stál na svojom mieste oproti dverám, vedľa neho stojan na dáždnyky. Oboje bolo prikryté plachtami.

„Poznám tento dom ako vlastnú dlaň,“ povedal Martini, stiahol plachtu zo stojana a položil tam svoju paličku. „Idem ho preskúmať. A potom si na jednu-dve ho-

dinky ľahnem do svojej izby. Koč nie je ideálne miesto na spanie, čo?“

„Najmä keď hrkoce po anglických cestách,“ súhlasil Martin, „a nijakú inú možnosť nepoznám. Idem pomôcť Handrymu s koňmi. A potom prinesiem dnu vašu batožinu.“

Vincentovi sa na Martinovi Fiskovi páčilo najmä to, že o všetko okolo neho sa staral akoby mimovoľne. A najlepšie bolo, že pri ňom nepostával. Ak Vincent niekedy vrazil do steny, do dverí, potkol sa na niečom, čo mu stálo v ceste, či skotúľal sa zo schodov – ba pri jednej pamätnej príležitosti vletel hlavou do jazierka s leknami –, Martin mu ošetril škrabance a odreniny a nevzrušene utrúsil nejakú vhodnú alebo nevhodnú poznámku.

Občas povedal svojmu pánovi, že je ľarbák.

Ale bolo to lepšie – ach, nepomerne lepšie –, než keď okolo neho niekto starostlivo obskakoval, čo robili takmer všetci jeho známi.

Vedel, že je nevďačník.

Jeho priatelia z Klubu tých, čo prežili, sa k nemu správali rovnako ako Martin. Aj preto každý rok rád chodil do Penderis Hallu. Všetci siedmi utrpeli vo vojnách ťažké zranenia a zostali im po nich vnútorné či vonkajšie jazvy. Chápali frustráciu človeka, ktorému ľudia priveľmi okato prejavujú súcit.

Keď bol v dome sám, vošiel do obývačky naľavo, kde sa cez deň odohrával celý život rodiny. Všetko zostalo tak, ako si pamätal, akurát nábytok bol pozakrývaný. Prešiel do salóna, väčšieho a menej používaného než obývačka. Niekedy sa tam konali tanečné zábavy. Pohodlne tam tancovalo osem párov, pri troche dobrej vôle aj desať, a ak ich bolo dvanásť, vtedy už bola tlačnica.

V tejto miestnosti bol klavír. Vincent pomaly prešiel k nemu. Tak ako všetok nábytok, aj klavír bol zakrytý plachtou. Bol v pokušení strhnúť ju, zdvihnúť veko a čosi zahrať, ale ten nástroj iste bude hrozne rozladený.

Zvláštne, že v ranom detstve sa na ňom nenaučil hrať. Nikto ani len nenavrhol, aby to skúsil. Klavír bol určený na mučenie dievčat – to aspoň vždy tvrdila jeho najstaršia sestra Amy.

Ale keď bol teraz tu, všetky tri sestry mu chýbali. Aj mama. Dokonca aj otec, hoci zomrel už pred ôsmimi rokmi. Chýbali mu bezstarostné dni detstva a mladosti. A nebolo to tak dávno. Veď teraz má len dvadsaťtri rokov.

Má dvadsaťtri, ale cíti sa, akoby mal päťdesiat.

Alebo sedemdesiat.

Vzdychol a rozhodol sa nechať klavír zakrytý. Ale keď tam tak stál pri klavíri s rukami na veku a so sklonenou hlavou, zrazu ho zaplavil známy príval paniky.

Cítil, ako sa mu odkrivila hlava, zostala úplne chladná. Aj dych mal chladný a taký slabý, že ledva dýchal. Zmocnila sa ho bezhraničná hrôza, že keď zatvorí oči ako teraz a potom ich znova otvorí, stále bude slepý, nebude nič vidieť.

Navždy, naveky...

Už neuvidí svetlo.

Nikdy.

Usiloval sa ovládnuť dýchanie, lebo už zo skúseností vedel, že ak podľahne panike, o chvíľu bude iba lapať dych, možno aj omdlie, a keď sa preberie, bude sám, alebo – čo by bolo oveľa horšie – niekto nad ním bude stáť. A on bude ešte vždy nevidomý.

Nechal oči zatvorené. Sústredil sa na dýchanie a vytesnil myšlienky, ktoré mu vírili hlavou.

Nádych, výdych.

Po chvíli znova otvoril oči a prestal sa držať klavíra. Zdvihol hlavu. Nech sa prepadnem, ak dovoľím, aby tá tma zahalila aj moje vnútro, povedal si. Stačí, že zahalila vonkajší svet. Tú tmu spôsobila jeho hlúposť v boji. Nedopustí, aby zhaslo aj jeho vnútorné svetlo.

Bude žiť svojím životom. Bude žiť naplno. Nepoddá sa sklúčenosti a beznádeji.

Prisámbohu, že nie.

Bol zúfalo unavený. V tom bol ten problém a dal sa ľahko vyriešiť. Trochu si pospí a hneď sa bude cítiť lepšie. Potom bude pokračovať v objavovaní domu.

Bez problémov našiel schodište. A bez nehody vyšiel hore. Svoju izbu našiel okamžite, ani nemusel hmatkať po stenách. Neraz ju hľadal potme, keď sa v noci vykradol z domu a vrátil sa pred svitaním.

Skrútol guľu na svojich dverách a vstúpil dnu. Dúfal, že na posteli bude nejaká deka. Bol priveľmi unavený, aby sa zaoberal obliečkami. Ale keď našiel posteľ, zistil, že je ustlaná, akoby ho čakali – a spomenul si, ako mu mama hovorila, že dala príkaz upratovačkám, aby dom bol vždy pripravený pre prípad nečakanej návštevy niekoho z rodiny.

Zhodil redingot, čižmy aj nákrčník a s úľavou si ľahol pod prikrývku. Dokázal by spať aj týždeň!

A možno tu aj strávi týždeň, sám a v pokoji v tomto bolestne známom prostredí, nerušený, len v spoločnosti verného Martina. Toľko času by mu malo stačiť, aby si všetko zrovnal v hlave a vrátil sa do Middlebury Parku žiť, nielen existovať.

Handrymu prikázal, aby bez meškania ukryl koč tak, aby ho z cesty nebolo vidieť. Martina požiadal, aby každému, kto sa bude pýtať, oznámil, že prišiel sám navštíviť svoju rodinu a že jeho pán mu dovolil ubytovať sa v Covington House. Stačilo by, keby Martin povedal o Vincentovi jedinej osobe, a do hodiny by to vedeli všetci.

Takto o ňom nebude nikto vedieť.

Znelo to príjemne.

Zaspal, ani si nestihol naplno vychutnať ten blažený pocit.

VINCENTOV PRÍCHOD VŠAK nezostal nepovšimnutý.

Covington House bol posledný rozložitý dom na jednom konci hlavnej ulice vedúcej cez celú dedinu. Na opačnej strane bol zalesnený kopec.

V ktorúkoľvek dennú či nočnú hodinu chodila Sophia po okolí Barton Hallu, kde žila so svojím strýkom sirom Clarenceom a s tetou lady Marchovou, hoci sa nestávalo často, že by bola vonku tak zavčasu. Ale dnes ráno sa zobudila ešte za tmy a už nevedela zaspáť. Okno mala otvorené a vták s mimoriadne prenikavým hlasom akoby si nevšimol, že ešte nesvitlo ráno. A tak namiesto aby zatvorila okno a ľahla si znova do postele, obliekla sa a vyšla von, hoci bolo poriadne sviežo, ale rada sa dívala, ako sa tma rozplýva a svitá nový deň. Prišla práve sem, pretože v strohoch sídlili desiatky, možno stovky vtákov a mnohé vydávali príjemnejšie zvuky než tie, čo ju dnes zobudili, a vždy spievali najkrajšie, keď ohlasovali nový deň.

Stála bez pohybu, aby ich nerušila, chrbtom sa opierala o mohutný kmeň buka, rukami sa dotýkala sivastej kôry, cítila ju aj cez tenké rukavičky – také tenké, že ľavý palec a pravý ukazovák sa už predrali. Vpíjala pohľadom krásu a pokoj okolia a nevšímala si chlad, ktorý jej prenikal cez tenký plášť, taký tenký, akoby ani nemala nič na sebe.

Hľadela na Covington House, svoju obľúbenú budovu v Barton Coombs. Nebolo to celkom panské sídlo, ale ani chalupa. Veľký štvorhranný, solídny dom bol opustený už dávno, už pred tými dvoma rokmi, keď sa sem prisťahovala. Ešte vždy ho vlastnila rodina Huntovcov, o ktorej toho veľa počula – možno preto, lebo Vincent Hunt, jediný syn, pred pár rokmi nečakane zdedil titul a majetok. Znelo to ako rozprávka, ibaže tak ako v mnohých rozprávkach aj v tejto bolo čosi smutné.

Rada sa dívala na ten dom a predstavovala si, ako asi vyzeral, keď tam žili Huntovci – roztržitý, no v dedine veľmi obľúbený pán učiteľ, jeho vždy zaneprázdnená manželka, tri pekné dcéry a vyšportovaný nezbedný syn, vždy najlepší vo všetkých športoch, zapletený do každého huncútstva, čo mládež vymyslela, obľúbený medzi starými aj mladými – možno okrem Marchovcov, proti ktorým boli väčšinou namierené jeho šibalstvá. Rada si hovorila, že keby tu vtedy žila, priatelila by sa s tými dievčatami a možno aj s ich bratom, hoci všetci boli starší ako ona. Rada si predstavovala, že chodí do Covington Housu, ani nemusí klopať na dvere, takmer akoby tam patrila. Predstavovala si, že chodí do dedinskej školy so všetkými miestnymi deťmi, nechodila do nej len jej sesternica Henrietta Marchová – tú učila doma francúzska guvernanka.

Ona sa volala Sophia Fryová, hoci jej meno málokedy vyslovovali. Keď ju jej príbuzní vzali na vedomie, ak sa k tomu niekedy znížili, vnímali ju ako myš. Ako sivú myš. A ich sluhovia takisto. Žila v Barton Halle, kde ju iba trpeli, no nemala kam inam ísť. Otec jej zomrel, matka ich dávno opustila a takisto už zomrela, jej strýko Terrence Fry nemal nikdy nič spoločné s jej otcom ani s ňou a staršia teta z otcovej strany, ku ktorej ju poslali po otcovej smrti, pred dvoma rokmi skonala.

Niekedy mala pocit, že v Barton Halle žije na území nikoho, že nepatrí ani k rodine, ani k sluhom, nikto jej nevenuje pozornosť, nestará sa o ňu. Utešovala sa, že vďaka tej neviditeľnosti má aspoň slobodu. Henrietta bola na každom kroku chránená či už slúžkami, gardedámami alebo bdelou matkou a otcom, ktorý netúžil po ničom inom, len aby sa vydala za titulovaného džentlmena, podľa možnosti bohatého, hoci to nebola hlavná podmienka, lebo sir Clarence bol sám dosť zámožný. Henrietta mala rovnaké ambície ako jej rodičia, s jednou výnimkou.

Sophiu vytrhol z myšlienok dupot konských kopýt blí-